

KONWENCJA

o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim,

sporządzona w Lizbonie dnia 11 kwietnia 1997 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 11 kwietnia 1997 r. została sporządzona w Lizbonie Konwencja o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim, w następującym brzmieniu:

Przekład

KONWENCJA

CONVENTION

**o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem
wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim**

**on the Recognition of Qualifications concerning
Higher Education in the European Region**

Lizbona 11.IV.1997 r.

Lisbon, 11.IV.1997

Strony niniejszej Konwencji,

The Parties to this Convention,

świadome tego, że wykształcenie jest prawem człowieka oraz faktu, że wykształcenie wyższe, będące czynnikiem zdobywania wiedzy i jej postępu, stanowi wyjątkowo bogaty walor kulturalny i naukowy zarówno jednostki, jak i całego społeczeństwa;

Conscious of the fact that the right to education is a human right, and that higher education, which is instrumental in the pursuit and advancement of knowledge, constitutes an exceptionally rich cultural and scientific asset for both individuals and society;

uznając, że wykształcenie wyższe odgrywa zasadniczą rolę w krzewieniu pokoju, wzajemnego zrozumienia i tolerancji oraz budowaniu wzajemnego zaufania między społeczeństwami i narodami;

uznając, że wielka różnorodność systemów edukacyjnych w Regionie Europejskim odzwierciedla jego różnorodność kulturalną, społeczną, polityczną, filozoficzną, religijną i ekonomiczną, stanowiąc wyjątkowy walor, który należy szanować;

pragnąc umożliwić wszystkim ludziom tego regionu korzystanie w pełni z tego bogactwa różnorodności przez ułatwianie mieszkańcom każdego państwa i studentom instytucji oświatowych każdej ze Stron dostępu do potencjału oświatowego innych Stron, a w szczególności ułatwianie im starań o kontynuowanie nauki lub ukończenie okresu studiów w szkołach wyższych tych innych Stron;

uwważając, że uznanie okresów studiów, świadectw, dyplomów oraz stopni naukowych uzyskanych w innym kraju Regionu Europejskiego stanowi ważny instrument promowania przez Strony mobilności środowisk akademickich;

przywiązując duże znaczenie do zasady instytucjonalnej autonomii oraz świadome konieczności podtrzymywania i ochrony tej zasady;

przekonane, że sprawiedliwe uznawanie kwalifikacji jest kluczowym elementem prawa do oświaty oraz obowiązkiem społeczeństwa;

mając na uwadze następujące konwencje Rady Europy i UNESCO dotyczące uznania akademickiego w Europie:

Europejską konwencję o równoważności dyplomów uprawniających do przyjęcia do szkół wyższych (1953, ETS Nr 15) oraz Protokół (1964, ETS Nr 49),

Europejską konwencję o równoważności okresów studiów uniwersyteckich (1956, ETS Nr 21),

Europejską konwencję o akademickim uznaniu kwalifikacji uniwersyteckich (1959, ETS Nr 32),

Konwencję o uznawaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia i stopni naukowych w państwach Regionu Europejskiego (1979),

Europejską konwencję o ogólnej równoważności okresów studiów uniwersyteckich (1990, ETS Nr 138);

mając ponadto na uwadze Międzynarodową konwencję o uznawaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia w państwach arabskich i europejskich graniczących z Morzem Śródziemnym (1976), przyjętą w ramach UNESCO i częściowo obejmującą sprawy akademickiego uznania w Europie;

pamiętając, że Konwencja ta powinna być także rozważana w kontekście konwencji UNESCO oraz międzynarodowych zaleceń odnoszących się do innych regionów świata, jak również o potrzebie poprawy wymiany informacji pomiędzy tymi regionami;

Considering that higher education should play a vital role in promoting peace, mutual understanding and tolerance, and in creating mutual confidence among peoples and nations;

Considering that the great diversity of education systems in the European Region reflects its cultural, social, political, philosophical, religious and economic diversity, an exceptional asset which should be fully respected;

Desiring to enable all people of the region to benefit fully from this rich asset of diversity by facilitating access by the inhabitants of each State and by the students of each Party's educational institutions to the educational resources of the other Parties, more specifically by facilitating their efforts to continue their education or to complete a period of studies in higher education institutions in those other Parties;

Considering that the recognition of studies, certificates, diplomas and degrees obtained in another country of the European Region represents an important measure for promoting academic mobility between the Parties;

Attaching great importance to the principle of institutional autonomy, and conscious of the need to uphold and protect this principle;

Convinced that a fair recognition of qualifications is a key element of the right to education and a responsibility of society;

Having regard to the Council of Europe and UNESCO Conventions covering academic recognition in Europe:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49),

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21),

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32),

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979),

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138);

Having regard also to the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976), adopted within the framework of UNESCO and partially covering academic recognition in Europe;

Mindful that this Convention should also be considered in the context of the UNESCO conventions and the International Recommendation covering other regions of the world, and of the need for an improved exchange of information between these regions;

mając świadomość dużej skali zmian w szkolnictwie wyższym w Regionie Europejskim, które zaszły od czasu przyjęcia tych konwencji i w wyniku których znacznie zwiększyło się zróżnicowanie w ramach krajowych systemów szkolnictwa wyższego, jak również pomiędzy nimi, oraz świadomość potrzeby dostosowania instrumentów prawnych i praktyki dla odzwierciedlenia tych procesów;

świadome potrzeby znalezienia wspólnych rozwiązań dla praktycznych problemów związanych z uznawaniem kwalifikacji w Regionie Europejskim;

świadome potrzeby poprawy obecnej praktyki uznawania oraz uczynienia jej bardziej przejrzystą i lepiej dopasowaną do obecnej sytuacji w szkolnictwie wyższym w Regionie Europejskim;

przekonane o pozytywnym znaczeniu Konwencji przygotowanej i przyjętej pod wspólnymi auspicjami Rady Europy i UNESCO, i stanowiącej podstawę do dalszego rozwoju praktyki uznawania w Regionie Europejskim;

świadome znaczenia stworzenia stałych mechanizmów wdrożeniowych w celu wprowadzenia w życie zasad i postanowień niniejszej Konwencji;

uzgodniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

Definicje

Artykuł 1

Dla celów tej Konwencji następujące pojęcia mają następujące znaczenie:

Dostęp (do szkolnictwa wyższego)

Prawo odpowiednio przygotowanych kandydatów do ubiegania się o przyjęcie i wzięcie udziału w procedurze rekrutacji do szkół wyższych.

Przyjęcie (do szkół wyższych i na określony kierunek studiów)

Działanie lub system pozwalający odpowiednio przygotowanym kandydatom na odbycie nauki w konkretnej szkole wyższej i/lub na określonym kierunku studiów.

Ocena (szkół wyższych lub kształcenia na danym kierunku studiów)

Proces mający na celu ustalenie jakości edukacyjnej szkoły wyższej lub danego programu kształcenia na poziomie wyższym.

Ocena (indywidualnych kwalifikacji)

Pisemna ocena kwalifikacji — wykształcenia jednostki uzyskanego za granicą dokonana przez kompetentną instytucję.

Conscious of the wide ranging changes in higher education in the European Region since these Conventions were adopted, resulting in considerably increased diversification within and between national higher education systems, and of the need to adapt the legal instruments and practice to reflect these developments;

Conscious of the need to find common solutions to practical recognition problems in the European Region;

Conscious of the need to improve current recognition practice and to make it more transparent and better adapted to the current situation of higher education in the European Region;

Confident of the positive significance of a Convention elaborated and adopted under the joint auspices of the Council of Europe and UNESCO providing a framework for the further development of recognition practices in the European Region;

Conscious of the importance of providing permanent implementation mechanisms in order to put the principles and provisions of the current Convention into practice;

Have agreed as follows:

SECTION I

Definitions

Article I

For the purposes of this Convention, the following terms shall have the following meaning:

Access (to higher education)

The right of qualified candidates to apply and to be considered for admission to higher education.

Admission (to higher education institutions and programmes)

The act of, or system for, allowing qualified applicants to pursue studies in higher education at a given institution and/or a given programme.

Assessment (of institutions or programmes)

The process for establishing the educational quality of a higher education institution or programme.

Assessment (of individual qualifications)

The written appraisal or evaluation of an individual's foreign qualifications by a competent body.

Kompetentne władze w sprawach o uznanie	Competent recognition authority
Organ formalnie zobowiązany do podejmowania wiążących decyzji w sprawie uznawania kwalifikacji — wykształcenia uzyskanego za granicą.	A body officially charged with making binding decisions on the recognition of foreign qualifications.
Szkolnictwo wyższe	Higher education
Wszystkie rodzaje zajęć na studiach lub zestawy zajęć, szkolenia lub szkolenie dotyczące badań w szkołach na poziomie powyżej średniego, uznawane przez kompetentne organy Strony za należące do jej systemu szkolnictwa wyższego.	All types of courses of study, or sets of courses of study, training or training for research at the post secondary level which are recognized by the relevant authorities of a Party as belonging to its higher education system.
Szkoła wyższa	Higher education institution
Instytucja zapewniająca kształcenie na poziomie wyższym i uznana przez kompetentne władze Strony za należącą do jej systemu szkolnictwa wyższego.	An establishment providing higher education and recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education.
Program — kierunek studiów	Higher education programme
Studia uznane przez kompetentne władze Strony za należące do jej systemu szkolnictwa wyższego, po ukończeniu których student zdobywa kwalifikacje uzyskane w procesie kształcenia na poziomie wyższym.	A course of study recognized by the competent authority of a Party as belonging to its system of higher education, and the completion of which provides the student with a higher education qualification.
Okres studiów	Period of study
Każdy komponent programu szkolnictwa wyższego, który został oceniony i udokumentowany, który nie stanowi jako taki całościowego programu, ale świadczy o znacznym stopniu przyswojenia wiedzy lub umiejętności.	Any component of a higher education programme which has been evaluated and documented and, while not a complete programme of study in itself, represents a significant acquisition of knowledge or skill.
Kwalifikacje	Qualification
A. Kwalifikacje uzyskane w szkolnictwie wyższym	A. Higher education qualification
Każdy stopień, dyplom lub inne świadectwo wydane przez kompetentne władze, stwierdzające pomyślne ukończenie kształcenia na danym kierunku studiów.	Any degree, diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of a higher education programme.
B. Kwalifikacje dające dostęp do studiów wyższych	B. Qualification giving access to higher education
Każdy dyplom lub inne świadectwo wydane przez kompetentne władze, stwierdzające ukończenie programu nauczania i umożliwiające jego posiadaczowi ubieganie się o przyjęcie na studia wyższe (por. definicję dostępu).	Any diploma or other certificate issued by a competent authority attesting the successful completion of an education programme and giving the holder of the qualification the right to be considered for admission to higher education (cf. the definition of access).
Uznanie	Recognition
Formalne potwierdzenie przez kompetentne władze wartości kwalifikacji uzyskanych za granicą w związku z podejmowaniem nauki i/lub pracy zawodowej.	A formal acknowledgement by a competent authority of the value of a foreign educational qualification with a view to access to educational and/or employment activities.
Wymagania	Requirement
A. Ogólne wymagania	A. General requirements
Warunki, które muszą być spełnione we wszystkich przypadkach dla uzyskania dostępu do szkolnic-	Conditions that must in all cases be fulfilled for access to higher education, or to a given level thereof,

twą wyższego, lub jednego z jego poziomów, bądź też dla zdobycia kwalifikacji wykształcenia wyższego na określonym poziomie.

B. Szczególne wymagania

Warunki, które w uzupełnieniu wymagań ogólnych, muszą być spełnione przy ubieganiu się o przyjęcie na konkretny kierunek studiów lub w celu uzyskania konkretnych kwalifikacji w procesie kształcenia na określonym kierunku studiów.

ROZDZIAŁ II

Kompetencje władz

Artykuł II.1

1. Jeśli podejmowanie decyzji o uznaniu kwalifikacji leży w gestii centralnych władz państwowych, Strona będzie w trybie natychmiastowym związana przepisami niniejszej Konwencji i podejmie niezbędne kroki w celu wdrażania w życie jej postanowień na swoim terytorium.

Jeśli kompetencje w zakresie podejmowania decyzji o uznaniu kwalifikacji leżą w gestii samodzielnych jednostek terytorialnych Strony, to dostarczy ona jednemu z depozytariuszy krótkie oświadczenie na temat struktury lub sytuacji konstytucyjnej w momencie podpisywania lub składania dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, bądź też w terminie późniejszym. W takich przypadkach, tak określone, kompetentne władze jednostek składowych Stron podejmą niezbędne kroki w celu zapewnienia wdrożenia postanowień Konwencji na swoich terytoriach.

2. W przypadku gdy poszczególne szkoły wyższe lub inne jednostki upoważnione są do podejmowania decyzji w sprawach uznawania kwalifikacji, każda ze Stron, zgodnie z własną konstytucyjną sytuacją lub strukturą, powinna przekazać tekst niniejszej Konwencji tym szkołom wyższym lub jednostkom oraz podjąć wszelkie możliwe kroki w celu zachęcenia ich do przychylnego rozważenia i stosowania przez nie postanowień Konwencji.

3. Postanowienia ustępów 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się, *mutatis mutandis*, do zobowiązań Stron wynikających z poniższych artykułów niniejszej Konwencji.

Artykuł II.2

W momencie podpisywania lub składania dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, lub w terminie późniejszym, każde państwo, Stolica Apostolska i Wspólnota Europejska poinformują każdego depozytariusza niniejszej Konwencji o organach, w kompetencjach których leżą różnego rodzaju decyzje o uznawaniu kwalifikacji.

Artykuł II.3

Żadne z postanowień niniejszej Konwencji nie będzie powodować odstąpienia od bardziej korzystnych

or for the award of a higher education qualification at a given level.

B. Specific requirements

Conditions that must be fulfilled, in addition to the general requirements, in order to gain admission to a particular higher education programme, or for the award of a specific higher education qualification in a particular field of study.

SECTION II

The competence of authorities

Article II.1

1. Where central authorities of a Party are competent to make decisions in recognition cases, that Party shall be immediately bound by the provisions of this Convention and shall take the necessary measures to ensure the implementation of its provisions on its territory.

Where the competence to make decisions in recognition matters lies with components of the Party, the Party shall furnish one of the depositaries with a brief statement of its constitutional situation or structure at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or any time thereafter. In such cases, the competent authorities of the components of the Parties so designated shall take the necessary measures to ensure implementation of the provisions of this Convention on their territory.

2. Where the competence to make decisions in recognition matters lies with individual higher education institutions or other entities, each Party according to its constitutional situation or structure shall transmit the text of this Convention to these institutions or entities and shall take all possible steps to encourage the favourable consideration and application of its provisions.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall apply, *mutatis mutandis*, to the obligations of the Parties under subsequent articles of this Convention.

Article II.2

At the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, each State, the Holy See or the European Community shall inform either depositary of the present Convention of the authorities which are competent to make different categories of decisions in recognition cases.

Article II.3

Nothing in this Convention shall be deemed to derogate from any more favourable provisions

postanowień dotyczących uznawania kwalifikacji uzyskanych w którejkolwiek ze Stron, zawartych lub wynikających z istniejących lub przyszłych umów, których stroną jest lub może zostać Strona niniejszej Konwencji.

concerning the recognition of qualifications issued in one of the Parties contained in or stemming from an existing or a future treaty to which a Party to this Convention may be or may become a party.

ROZDZIAŁ III

SECTION III

Podstawowe zasady związane z oceną kwalifikacji

Basic principles related to the assessment of qualifications

Artykuł III.1

Article III.1

1. Posiadacze kwalifikacji uzyskanych w jednej ze Stron będą mieć dostateczny dostęp, na własną prośbę skierowaną do właściwego organu, do uzyskania oceny swoich kwalifikacji.

1. Holders of qualifications issued in one of the Parties shall have adequate access, upon request to the appropriate body, to an assessment of these qualifications.

2. Ubiegający się o ocenę kwalifikacji nie będzie w żaden sposób dyskryminowany w tym względzie z jakiegokolwiek powodu, takiego jak jego płeć, rasa, kolor skóry, niepełnosprawność, język, religia, przekonania polityczne lub inne, pochodzenie narodowe, etniczne lub społeczne, związek z mniejszościami narodowymi, status majątkowy, urodzenie, ani z powodu żadnych innych okoliczności niemających związku z merytoryczną oceną kwalifikacji, o uznanie których się ubiega. W celu zapewnienia tego prawa każda ze Stron podejmie odpowiednie działania, umożliwiające ocenę wniosku o uznanie kwalifikacji wyłącznie na podstawie zdobytej wiedzy i umiejętności.

2. No discrimination shall be made in this respect on any ground such as the applicant's gender, race, colour, disability, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, association with a national minority, property, birth or other status, or on the grounds of any other circumstance not related to the merits of the qualification for which recognition is sought. In order to assure this right, each Party undertakes to make appropriate arrangements for the assessment of an application for recognition of qualifications solely on the basis of the knowledge and skills achieved.

Artykuł III.2

Article III.2

Każda ze Stron zapewni, aby procedury i kryteria stosowane przy ocenianiu i uznawaniu kwalifikacji były przejrzyste, spójne i wiarygodne.

Each Party shall ensure that the procedures and criteria used in the assessment and recognition of qualifications are transparent, coherent and reliable.

Artykuł III.3

Article III.3

1. Decyzje dotyczące uznania kwalifikacji będą podejmowane w oparciu o odpowiednie informacje na temat kwalifikacji, o których uznanie ubiega się wnioskodawca.

1. Decisions on recognition shall be made on the basis of appropriate information on the qualifications for which recognition is sought.

2. W pierwszej kolejności za dostarczenie właściwych informacji odpowiada wnioskodawca, który powinien uczynić to w dobrej wierze.

2. In the first instance, the responsibility for providing adequate information rests with the applicant, who shall provide such information in good faith.

3. Niezależnie od odpowiedzialności wnioskodawcy instytucje, w których uzyskano dane kwalifikacje, będą miały obowiązek przekazania potrzebnych informacji, na żądanie wnioskodawcy i w uzasadnionym zakresie, wnioskodawcy, instytucji lub odpowiednim władzom kraju, w którym wnioskodawca ubiega się o uznanie.

3. Notwithstanding the responsibility of the applicant, the institutions having issued the qualifications in question shall have a duty to provide, upon request of the applicant and within reasonable limits, relevant information to the holder of the qualification, to the institution, or to the competent authorities of the country in which recognition is sought.

4. Strony zalecą lub zachęcą, odpowiednio do potrzeb, wszystkie szkoły należące do ich systemów szkolnictwa, aby należycie załatwiały wszystkie uzasadnione wnioski o informacje dla potrzeb oceny kwalifikacji zdobytych w tych szkołach.

4. The Parties shall instruct or encourage, as appropriate, all education institutions belonging to their education systems to comply with any reasonable request for information for the purpose of assessing qualifications earned at the said institutions.

5. Obowiązek wykazania, że wniosek nie spełnia istotnych wymogów, spoczywa na organie dokonującym oceny.

5. The responsibility to demonstrate that an application does not fulfil the relevant requirements lies with the body undertaking the assessment.

Artykuł III.4

Każda ze Stron, w celu ułatwienia procesu uznawania kwalifikacji, zapewni dostarczenie właściwych i jasnych informacji na temat swojego systemu szkolnictwa.

Article III.4

Each Party shall ensure, in order to facilitate the recognition of qualifications, that adequate and clear information on its education system is provided.

Artykuł III.5

Decyzje o uznaniu podjęte zostaną w rozsądnym terminie określonym uprzednio przez władze kompetentne w sprawach uznawania, liczonym od momentu otrzymania wszystkich niezbędnych informacji w danej sprawie. Jeśli nie dochodzi do uznania kwalifikacji, należy podać przyczyny odmowy i poinformować o możliwych działaniach, które wnioskodawca może podjąć w celu uzyskania uznania kwalifikacji na późniejszym etapie. W przypadku odmowy uznania lub braku decyzji, wnioskodawca będzie mógł odwołać się we właściwym terminie.

Article III.5

Decisions on recognition shall be made within a reasonable time limit specified beforehand by the competent recognition authority and calculated from the time all necessary information in the case has been provided. If recognition is withheld, the reasons for the refusal to grant recognition shall be stated, and information shall be given concerning possible measures the applicant may take in order to obtain recognition at a later stage. If recognition is withheld, or if no decision is taken, the applicant shall be able to make an appeal within a reasonable time limit.

ROZDZIAŁ IV

Uznanie kwalifikacji dających dostęp do studiów wyższych

Artykuł IV.1

Każda ze Stron uzna kwalifikacje przyznane przez inne Strony, spełniające ogólne wymagania dotyczące dostępu do szkolnictwa wyższego w tych Stronach, w celu zapewnienia dostępu do kierunków studiów należących do szkolnictwa wyższego danej Strony, chyba że istnieją poważne różnice pomiędzy ogólnymi wymaganiami w zakresie dostępu do szkół wyższych w Stronie, gdzie kwalifikacje uzyskano, i w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie kwalifikacji.

SECTION IV

Recognition of qualifications giving access to higher education

Article IV.1

Each Party shall recognize the qualifications issued by other Parties meeting the general requirements for access to higher education in those Parties for the purpose of access to programmes belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be shown between the general requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and in the Party in which recognition of the qualification is sought.

Artykuł IV.2

Alternatywnie, wystarczające będzie, gdy dana Strona umożliwi osobie, która uzyskała kwalifikacje w jednej ze Stron, na jej wniosek, otrzymanie oceny tych kwalifikacji; w takim przypadku postanowienia artykułu IV.1 będą stosowane *mutatis mutandis*.

Article IV.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article IV.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Artykuł IV.3

Ilekoć kwalifikacje umożliwiają dostęp wyłącznie do konkretnych typów szkół wyższych lub kierunków studiów w Stronie, gdzie zostały one uzyskane, każda z pozostałych Stron powinna przyznać posiadaczowi tych kwalifikacji prawo dostępu do podobnych konkretnych kierunków w instytucjach należących do jej systemu szkolnictwa wyższego, chyba że istnieją istotne różnice pomiędzy wymaganiami dotyczącymi dostępu do studiów wyższych w Stronie, gdzie kwalifikacje uzyskano, i w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie.

Article IV.3

Where a qualification gives access only to specific types of institutions or programmes of higher education in the Party in which the qualification was obtained, each other Party shall grant holders of such qualifications access to similar specific programmes in institutions belonging to its higher education system, unless a substantial difference can be demonstrated between the requirements for access in the Party in which the qualification was obtained and the Party in which recognition of the qualification is sought.

Artykuł IV.4

Jeżeli przyjęcie na dany kierunek studiów zależy od spełnienia szczególnych wymagań, w uzupełnieniu

Article IV.4

Where admission to particular higher education programmes is dependent on the fulfilment of specific

wymagań ogólnych, kompetentne władze odnośnej Strony mogą postawić posiadaczom kwalifikacji uzyskanych w innych Stronach jednakowe dodatkowe wymagania lub ocenić, czy kandydaci z kwalifikacjami uzyskanymi w innych Stronach spełniają wymagania równorzędne.

Artykuł IV.5

Jeśli świadectwa ukończenia szkoły, zdobyte w danej Stronie, dają w tej Stronie możliwość dostępu do szkolnictwa wyższego tylko w połączeniu z dodatkowymi egzaminami kwalifikacyjnymi, będącymi warunkiem wstępnym dostępu, inne Strony mogą uzależnić dostęp od spełnienia tych wymagań lub zaoferować rozwiązanie alternatywne w celu spełnienia tych dodatkowych wymagań w ramach swoich systemów szkolnictwa. Każde państwo, Stolica Apostolska i Wspólnota Europejska, mogą — w momencie podpisywania lub składania dokumentów ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, bądź w terminie późniejszym — powiadomić jednego z depozytariuszy o swoim zamiarze stosowania postanowień tego artykułu, wyszczególniając Strony, w stosunku do których zamierzają stosować ten artykuł, oraz o przyczynach takiej decyzji.

Artykuł IV.6

Bez uszczerbku dla przepisów artykułów IV.1, IV.2, IV.3, IV.4, IV.5, przyjęcie do danej szkoły wyższej lub na dany kierunek w ramach tej szkoły może być ograniczone lub selektywne. W przypadku gdy przyjęcie do szkoły wyższej i/lub na dany kierunek jest selektywne, procedura przyjmowania powinna być określona w sposób zapewniający, aby ocena kwalifikacji uzyskanych za granicą odbywała się zgodnie z zasadami sprawiedliwości i niedyskryminacji, opisanymi w rozdziale III.

Artykuł IV.7

Bez uszczerbku dla przepisów artykułów IV.1, IV.2, IV.3, IV.4, IV.5, przyjęcie do danej szkoły wyższej może być uzależnione od wykazania przez kandydata wystarczającej znajomości języka lub języków wykładowych danej szkoły wyższej lub innych określonych języków.

Artykuł IV.8

W Stronach, gdzie dostęp do szkół wyższych uzyskuje się na podstawie nietradycyjnych kwalifikacji, podobne kwalifikacje uzyskane w innych Stronach będą oceniane w podobny sposób jak kwalifikacje nietradycyjne uzyskane w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie.

Artykuł IV.9

W celu przyjęcia na kierunek studiów każda ze Stron może uwarunkować uznanie kwalifikacji uzyskanych w zagranicznych instytucjach edukacyjnych działających na jej terytorium od specyficznych wymagań

requirements in addition to the general requirements for access, the competent authorities of the Party concerned may impose the additional requirements equally on holders of qualifications obtained in the other Parties or assess whether applicants with qualifications obtained in other Parties fulfil equivalent requirements.

Article IV.5

Where, in the Party in which they have been obtained, school leaving certificates give access to higher education only in combination with additional qualifying examinations as a prerequisite for access, the other Parties may make access conditional on these requirements or offer an alternative for satisfying such additional requirements within their own educational systems. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, or at any time thereafter, notify one of the depositaries that it avails itself of the provisions of this Article, specifying the Parties in regard to which it intends to apply this Article as well as the reasons therefor.

Article IV.6

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution, or to a given programme within such an institution, may be restricted or selective. In cases in which admission to a higher education institution and/or programme is selective, admission procedures should be designed with a view to ensuring that the assessment of foreign qualifications is carried out according to the principles of fairness and non-discrimination described in Section III.

Article IV.7

Without prejudice to the provisions of Articles IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 and IV.5, admission to a given higher education institution may be made conditional on demonstration by the applicant of sufficient competence in the language or languages of instruction of the institution concerned, or in other specified languages.

Article IV.8

In the Parties in which access to higher education may be obtained on the basis of non-traditional qualifications, similar qualifications obtained in other Parties shall be assessed in a similar manner as non-traditional qualifications earned in the Party in which recognition is sought.

Article IV.9

For the purpose of admission to programmes of higher education, each Party may make the recognition of qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory

ustawodawstwa krajowego lub określonych umów zawartych ze Stroną, będącą krajem pochodzenia tych instytucji.

contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

ROZDZIAŁ V

SECTION V

Uznanie okresów studiów

Recognition of periods of study

Artykuł V.1

Article V.1

Każda ze Stron uzna okresy studiów odbyte w ramach programów szkolnictwa wyższego w innej Stronie. Uznanie to obejmuje okresy studiów będące składową studiów na danym kierunku w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie, chyba że zostaną wykazane istotne różnice pomiędzy okresami studiów odbytymi w innej Stronie i tą częścią programu studiów, którą miałyby one zastąpić w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie.

Each Party shall recognize periods of study completed within the framework of a higher education programme in another Party. This recognition shall comprise such periods of study towards the completion of a higher education programme in the Party in which recognition is sought, unless substantial differences can be shown between the periods of study completed in another Party and the part of the higher education programme which they would replace in the Party in which recognition is sought.

Artykuł V.2

Article V.2

Alternatywnie, wystarczające będzie, gdy dana Strona umożliwi osobie, która ukończyła okres studiów w ramach programu szkolnictwa wyższego innej Strony, otrzymanie, na wniosek osoby zainteresowanej, oceny tego okresu studiów; w takim przypadku postanowienia artykułu V.1 stosowane będą *mutatis mutandis*.

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable a person who has completed a period of study within the framework of a higher education programme in another Party to obtain an assessment of that period of study, upon request by the person concerned, and the provisions of Article V.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Artykuł V.3

Article V.3

W szczególności każda ze Stron ułatwi uznanie okresów studiów w przypadku, gdy:

In particular, each Party shall facilitate recognition of periods of study when:

- a) wcześniej zawarta została umowa pomiędzy szkołą wyższą lub kompetentnymi władzami odpowiedzialnymi za określony okres studiów, z jednej strony, a szkołą wyższą lub kompetentnymi władzami odpowiedzialnymi za wnioskowane uznanie tego okresu, z drugiej strony; i
- b) szkoła wyższa, w której odbyto dany okres studiów, wydała świadectwo lub wyciąg z indeksu (kartę ocen) stwierdzające, że student pomyślnie wypełnił wszystkie wymagania dla danego okresu studiów.

- a) there has been a previous agreement between, on the one hand, the higher education institution or the competent authority responsible for the relevant period of study and, on the other hand, the higher education institution or the competent recognition authority responsible for the recognition that is sought; and
- b) the higher education institution in which the period of study has been completed has issued a certificate or transcript of academic records attesting that the student has successfully completed the stipulated requirements for the said period of study.

ROZDZIAŁ VI

SECTION VI

Uznanie kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym

Recognition of higher education qualifications

Artykuł VI.1

Article VI.1

W zakresie, w którym podstawą decyzji o uznaniu jest wiedza i umiejętności potwierdzone dokumentem o uzyskaniu kwalifikacji wyższego wykształcenia, każda ze Stron uzna takie kwalifikacje uzyskane w innej Stronie, jeśli nie zostaną wykazane istotne różnice między kwalifikacjami, o uznanie których podejmowane są starania, oraz odpowiadającymi im kwalifikacjami w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie.

To the extent that a recognition decision is based on the knowledge and skills certified by the higher education qualification, each Party shall recognize the higher education qualifications conferred in another Party, unless a substantial difference can be shown between the qualification for which recognition is sought and the corresponding qualification in the Party in which recognition is sought.

Artykuł VI.2

Alternatywnie, wystarczające będzie, jeśli Strona umożliwi posiadaczowi kwalifikacji wyższego wykształcenia uzyskanych w jednej ze Stron otrzymanie, na wniosek osoby zainteresowanej, oceny tych kwalifikacji; w takim przypadku postanowienia artykułu VI.1 będą stosowane *mutatis mutandis*.

Artykuł VI.3

Uznanie przez daną Stronę kwalifikacji wyższego wykształcenia uzyskanych w innej Stronie powodować będzie jeden lub oba niżej wymienione skutki:

- a) dostęp do dalszych studiów wyższych, łącznie ze stosownymi egzaminami, i/lub do przygotowań do doktoratu na takich samych warunkach, jak te mające zastosowanie w przypadku posiadaczy kwalifikacji uzyskanych w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie;
- b) używanie tytułu akademickiego zgodnie z prawem i uregulowaniami Strony, w której podejmowane są starania o uznanie lub w ramach właściwej jej jurysdykcji.

Ponadto, uznanie może ułatwić dostęp do rynku pracy zgodnie z prawem i uregulowaniami Strony, w której podejmowane są starania o uznanie, lub w ramach właściwej jej jurysdykcji.

Artykuł VI.4

Ocena przez daną Stronę kwalifikacji wykształcenia wyższego uzyskanych w innej Stronie może przyjąć formę:

- a) opinii dla ogólnych celów zatrudnienia;
- b) opinii dla szkoły wyższej w celu przyjęcia na jej kierunku studiów;
- c) opinii dla innych organów kompetentnych w sprawie uznawania kwalifikacji.

Artykuł VI.5

Każda Strona może uwarunkować uznanie kwalifikacji uzyskanych w zagranicznych szkołach wyższych działających na jej terytorium od spełnienia określonych wymagań wynikających z ustawodawstwa krajowego lub odpowiednich umów zawartych ze Stroną, będącą krajem pochodzenia tych szkół.

ROZDZIAŁ VII

**Uznawanie kwalifikacji uchodźców,
osób wysiedlonych oraz osób znajdujących się
w sytuacji podobnej do sytuacji uchodźców**

Artykuł VII

Każda ze Stron podejmie wszelkie możliwe i uzasadnione kroki w ramach swojego systemu szkolnictwa i w zgodzie ze swoimi przepisami konstytucyjnymi

Article VI.2

Alternatively, it shall be sufficient for a Party to enable the holder of a higher education qualification issued in one of the other Parties to obtain an assessment of that qualification, upon request by the holder, and the provisions of Article VI.1 shall apply *mutatis mutandis* to such a case.

Article VI.3

Recognition in a Party of a higher education qualification issued in another Party shall have one or both of the following consequences:

- a) access to further higher education studies, including relevant examinations, and/or to preparations for the doctorate, on the same conditions as those applicable to holders of qualifications of the Party in which recognition is sought;
- b) the use of an academic title, subject to the laws and regulations of the Party or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

In addition, recognition may facilitate access to the labour market subject to laws and regulations of the Party, or a jurisdiction thereof, in which recognition is sought.

Article VI.4

An assessment in a Party of a higher education qualification issued in another Party may take the form of:

- a) advice for general employment purposes;
- b) advice to an educational institution for the purpose of admission into its programmes;
- c) advice to any other competent recognition authority.

Article VI.5

Each Party may make the recognition of higher education qualifications issued by foreign educational institutions operating in its territory contingent upon specific requirements of national legislation or specific agreements concluded with the Party of origin of such institutions.

SECTION VII

**Recognition of qualifications held by refugees,
displaced persons and persons in a refugee-like
situation**

Article VII

Each Party shall take all feasible and reasonable steps within the framework of its education system and in conformity with its constitutional, legal, and

mi i regulacjami prawnymi, zmierzające do opracowania procedur szybkiej i sprawiedliwej oceny, czy uchodźcy, osoby wysiedlone lub osoby w sytuacji podobnej do sytuacji uchodźców spełniają odpowiednie wymagania dotyczące dostępu do szkolnictwa wyższego, możliwości kontynuowania studiów wyższych lub podjęcia pracy zawodowej, nawet gdy kwalifikacje uzyskane w jednej ze Stron nie mogą być udokumentowane.

ROZDZIAŁ VIII

Informacja dotycząca oceny szkół wyższych i kształcenia na danym kierunku studiów

Artykuł VIII.1

Każda ze Stron zapewni wystarczające informacje o każdej ze szkół wyższych należących do jej systemu szkolnictwa wyższego oraz o wszystkich kierunkach studiów realizowanych przez te szkoły w celu umożliwienia kompetentnym władzom innych Stron upewnienia się, czy jakość kwalifikacji uzyskanych w tych uczelniach uzasadnia ich uznanie w Stronie, w której podejmowane są starania o uznanie. Informacja taka przyjmie następującą formę:

- a) w przypadku Stron posiadających system formalnej oceny szkół wyższych i kierunków studiów: informacje na temat metod prowadzenia i wyników danej oceny, jak również standardów jakości właściwych dla każdego typu szkoły wyższej przyznającej kwalifikacje wyższego wykształcenia oraz kierunków studiów, prowadzących do otrzymania takich kwalifikacji;
- b) w przypadku Stron, w których nie ma takich systemów formalnej oceny szkół wyższych i kierunków studiów: informacje na temat uznania różnych kwalifikacji uzyskanych w poszczególnych szkołach wyższych lub w ramach kierunków studiów, należących do systemów szkolnictwa wyższego tych Stron.

Artykuł VIII.2

Każda ze Stron zapewni odpowiednie środki w celu opracowania, utrzymania i zapewnienia:

- a) przeglądu różnego typu szkół wyższych należących do jej systemu szkolnictwa wyższego, z charakterystyką poszczególnych typów szkół;
- b) wykazu uznanych szkół wyższych (państwowych i prywatnych) należących do jej systemu szkolnictwa wyższego, z podaniem ich uprawnień do przyznawania różnego rodzaju kwalifikacji oraz wymagań dotyczących uzyskania dostępu do każdego z typów szkół i kierunków studiów;
- c) opisu kierunków studiów szkolnictwa wyższego;
- d) wykazu szkół wyższych usytuowanych poza własnym terytorium Strony, które Strona uznaje za należące do jej systemu szkolnictwa.

regulatory provisions to develop procedures designed to assess fairly and expeditiously whether refugees, displaced persons and persons in a refugee-like situation fulfil the relevant requirements for access to higher education, to further higher education programmes or to employment activities, even in cases in which the qualifications obtained in one of the Parties cannot be proven through documentary evidence.

SECTION VIII

Information on the assessment of higher education institutions and programmes

Article VIII.1

Each Party shall provide adequate information on any institution belonging to its higher education system, and on any programme operated by these institutions, with a view to enabling the competent authorities of other Parties to ascertain whether the quality of the qualifications issued by these institutions justifies recognition in the Party in which recognition is sought. Such information shall take the following form:

- a) in the case of Parties having established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the methods and results of this assessment, and of the standards of quality specific to each type of higher education institution granting, and to programmes leading to, higher education qualifications;
- b) in the case of Parties which have not established a system of formal assessment of higher education institutions and programmes: information on the recognition of the various qualifications obtained at any higher education institution, or within any higher education programme, belonging to their higher education systems.

Article VIII.2

Each Party shall make adequate provisions for the development, maintenance and provision of:

- a) an overview of the different types of higher education institutions belonging to its higher education system, with the typical characteristics of each type of institution;
- b) a list of recognized institutions (public and private) belonging to its higher education system, indicating their powers to award different types of qualifications and the requirements for gaining access to each type of institution and programme;
- c) a description of higher education programmes;
- d) a list of educational institutions located outside its territory which the Party considers as belonging to its education system.

ROZDZIAŁ IX

Informacje dotyczące uznawania

Artykuł IX.1

W celu ułatwienia procesu uznania kwalifikacji dotyczących wyższego wykształcenia, Strony zobowiązują się utworzyć przejrzysty system pozwalający na pełny opis uzyskanych kwalifikacji.

Artykuł IX.2

1. Uznając potrzebę istotnej, dokładnej i aktualnej informacji, każda ze Stron utworzy i będzie prowadzić krajowy ośrodek informacji i powiadomi jednego z depozytariuszy niniejszej Konwencji o jego utworzeniu oraz o wszelkich zmianach dotyczących go.

2. W każdej Stronie krajowy ośrodek informacji będzie:

- a) ułatwiać dostęp do wiarygodnych i rzetelnych informacji na temat systemu szkolnictwa wyższego oraz kwalifikacji w kraju, w którym się znajduje;
- b) ułatwiać dostęp do informacji na temat systemów szkolnictwa wyższego i kwalifikacji innych Stron;
- c) udzielać porad lub informacji w sprawach uznania i oceny kwalifikacji, zgodnie z prawem krajowym i obowiązującymi uregulowaniami.

3. Każdy krajowy ośrodek informacji będzie miał do dyspozycji niezbędne środki umożliwiające jego właściwe funkcjonowanie.

Artykuł IX.3

Strony, za pośrednictwem krajowych ośrodków informacji lub w inny sposób, zachęcać będą do stosowania przez szkoły wyższe Stron Suplementu do Dyplomu przyjętego przez UNESCO/Radę Europy lub innego porównywalnego dokumentu.

ROZDZIAŁ X

Mechanizmy wdrożeniowe

Artykuł X.1

Wymienione poniżej organy będą nadzorować, upowszechniać i ułatwiać stosowanie Konwencji:

- a) Komitet Konwencji o uznawaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wykształcenia wyższego w Regionie Europejskim;
- b) Europejska Sieć Krajowych Ośrodków Informacji na temat uznania akademickiego i mobilności środowisk akademickich (Sieć ENIC), utworzona decyzją Komitetu Ministrów Rady Europy z dnia 9 czerwca 1994 r. oraz Komitetu Regionalnego UNESCO dla Europy z dnia 18 czerwca 1994 r.

SECTION IX

Information on recognition matters

Article IX.1

In order to facilitate the recognition of qualifications concerning higher education, the Parties undertake to establish transparent systems for the complete description of the qualifications obtained.

Article IX.2

1. Acknowledging the need for relevant, accurate and up-to-date information, each Party shall establish or maintain a national information centre and shall notify one of the depositories of its establishment, or of any changes affecting it.

2. In each Party, the national information centre shall:

- a) facilitate access to authoritative and accurate information on the higher education system and qualifications of the country in which it is located;
- b) facilitate access to information on the higher education systems and qualifications of the other Parties;
- c) give advice or information on recognition matters and assessment of qualifications, in accordance with national laws and regulations.

3. Every national information centre shall have at its disposal the necessary means to enable it to fulfil its functions.

Article IX.3

The Parties shall promote, through the national information centres or otherwise, the use of the UNESCO/Council of Europe Diploma Supplement or any other comparable document by the higher education institutions of the Parties.

SECTION X

Implementation mechanisms

Article X.1

The following bodies shall oversee, promote and facilitate the implementation of the Convention:

- a) the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region;
- b) the European Network of National Information Centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network), established by decision of the Committee of Ministers of the Council of Europe on 9 June 1994 and the UNESCO Regional Committee for Europe on 18 June 1994.

Artykuł X.2

1. Niniejszym tworzy się Komitet Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wykształcenia wyższego w Regionie Europejskim (dalej zwany „Komitetem”). W jego skład wejdzie po jednym przedstawicielu każdej ze Stron.

2. Dla celów artykułu X.2 terminu Strona nie stosuje się do Wspólnoty Europejskiej.

3. Państwa wymienione w artykule XI.1.1. oraz Stolica Apostolska, jeśli nie są Stronami tej Konwencji, a także Wspólnota Europejska i przewodniczący Sieci ENIC mogą uczestniczyć w spotkaniach Komitetu jako obserwatorzy. Przedstawiciele organizacji rządowych i pozarządowych zajmujących się uznawaniem w regionie mogą być również zapraszani do uczestnictwa w spotkaniach Komitetu w charakterze obserwatorów.

4. Przewodniczący Komitetu Regionalnego UNESCO ds. stosowania Konwencji o uznawaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia i stopni naukowych w państwach należących do Regionu Europy będzie także zapraszany do uczestnictwa w spotkaniach Komitetu w charakterze obserwatora.

5. Komitet promować będzie stosowanie niniejszej Konwencji oraz nadzorować jej wdrażanie. W tym celu może on przyjmować, większością głosów Stron, zalecenia, deklaracje, protokoły i sprawdzone wzorce postępowania, mogące pomóc kompetentnym władzom Stron we wdrażaniu postanowień Konwencji i w rozstrzyganiu wniosków o uznanie kwalifikacji wyższego wykształcenia. Chociaż teksty te nie będą dla nich wiążące, Strony dołożą wszelkich starań, aby je stosować oraz zwracać na nie uwagę kompetentnych władz, a także zachęcać do ich stosowania. Przed podjęciem decyzji Komitet skorzysta z opinii Sieci ENIC.

6. Komitet będzie odpowiadać przed kompetentnymi organami Rady Europy i UNESCO.

7. Komitet utrzyma więzi z Komitetami Regionalnymi UNESCO ds. stosowania konwencji o uznaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia i stopni naukowych, przyjętych pod auspicjami UNESCO.

8. Większość Stron stanowić będzie kworum.

9. Komitet przyjmie swój Regulamin. Będzie spotykał się na sesjach zwyczajnych odbywających się co najmniej raz na trzy lata. Pierwsze spotkanie Komitetu odbędzie się w ciągu roku od momentu wejścia w życie niniejszej Konwencji.

10. Funkcja Sekretariatu Komitetu powierzona zostanie wspólnie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy i Dyrektorowi Generalnemu UNESCO.

Article X.2

1. The Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region (hereafter referred to as „the Committee”) is hereby established. It shall be composed of one representative of each Party.

2. For the purposes of Article X.2, the term „Party” shall not apply to the European Community.

3. The States mentioned in Article XI.1.1 and the Holy See, if they are not Parties to this Convention, the European Community and the President of the ENIC Network may participate in the meetings of the Committee as observers. Representatives of governmental and non-governmental organizations active in the field of recognition in the Region may also be invited to attend meetings of the Committee as observers.

4. The President of the UNESCO Regional Committee for the Application of the Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region shall also be invited to participate in the meetings of the Committee as an observer.

5. The Committee shall promote the application of this Convention and shall oversee its implementation. To this end it may adopt, by a majority of the Parties, recommendations, declarations, protocols and models of good practice to guide the competent authorities of the Parties in their implementation of the Convention and in their consideration of applications for the recognition of higher education qualifications. While they shall not be bound by such texts, the Parties shall use their best endeavours to apply them, to bring the texts to the attention of the competent authorities and to encourage their application. The Committee shall seek the opinion of the ENIC Network before making its decisions.

6. The Committee shall report to the relevant bodies of the Council of Europe and UNESCO.

7. The Committee shall maintain links to the UNESCO Regional Committees for the Application of Conventions on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education adopted under the auspices of UNESCO.

8. A majority of the Parties shall constitute a quorum.

9. The Committee shall adopt its Rules of Procedure. It shall meet in ordinary session at least every three years. The Committee shall meet for the first time within a year of the entry into force of this Convention.

10. The Secretariat of the Committee shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

Artykuł X.3

1. Każda ze Stron wyznaczy krajowy ośrodek informacji, utworzony lub prowadzony zgodnie z artykułem IX.2, jako członka europejskiej sieci krajowych ośrodków informacji na temat mobilności środowisk akademickich i uznania akademickiego (Sieć ENIC). W przypadku gdy w Stronie istnieje więcej niż jeden ośrodek utworzony lub prowadzony zgodnie z artykułem IX.2, wszystkie one będą członkami Sieci, z tym że przysługiwać im będzie prawo tylko do jednego głosu.

2. Sieć ENIC, w składzie ograniczonym do krajowych ośrodków informacji Państw Stron niniejszej Konwencji, będzie wspierać i służyć pomocą przy praktycznym wdrażaniu postanowień Konwencji przez kompetentne władze krajowe. Sesje plenarne Sieci odbywać się będą przynajmniej raz w roku. Sieć wybierze swojego przewodniczącego i Biuro zgodnie ze swoim mandatem.

3. Funkcje Sekretariatu Sieci ENIC powierza się wspólnie Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy i Dyrektorowi Generalnemu UNESCO.

4. Poprzez Sieć ENIC Strony współpracować będą z krajowymi ośrodkami informacji innych Stron, szczególnie poprzez ułatwianie im zbierania wszelkich informacji niezbędnych ośrodkom do wykonywania działań związanych z uznaniem i mobilnością akademicką.

ROZDZIAŁ XI

Postanowienia końcowe

Artykuł XI.1

1. Niniejsza Konwencja jest otwarta do podpisu dla:

- a) państw członkowskich Rady Europy,
- b) państw członkowskich Regionu Europy UNESCO,
- c) każdego innego państwa sygnatariusza, umawiającego się państwa lub strony Europejskiej Konwencji Kulturalnej Rady Europy i/lub Konwencji UNESCO o uznaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia oraz stopni naukowych w państwach należących do Regionu Europy, zaproszonych do udziału w Konferencji Dyplomatycznej, której powierzono przyjęcie niniejszej Konwencji.

2. Państwa te oraz Stolica Apostolska mogą wyrazić zgodę na przyjęcie zobowiązań poprzez:

- a) podpisanie bez zastrzeżeń co do ratyfikacji, przyjęcie lub zatwierdzenie; lub
- b) podpisanie, z zastrzeżeniem prawa do ratyfikacji, przyjęcia czy zatwierdzenia, i następnie ratyfikację, przyjęcie lub zatwierdzenie; lub
- c) przystąpienie.

Article X.3

1. Each Party shall appoint as a member of the European network of national information centres on academic mobility and recognition (the ENIC Network) the national information centre established or maintained under Article IX.2. In cases in which more than one national information centre is established or maintained in a Party under Article IX.2, all these shall be members of the Network, but the national information centres concerned shall dispose of only one vote.

2. The ENIC Network shall, in its composition restricted to national information centres of the Parties to this Convention, uphold and assist the practical implementation of the Convention by the competent national authorities. The Network shall meet at least once a year in plenary session. It shall elect its President and Bureau in accordance with its terms of reference.

3. The Secretariat of the ENIC Network shall be entrusted jointly to the Secretary General of the Council of Europe and to the Director-General of UNESCO.

4. The Parties shall cooperate, through the ENIC Network, with the national information centres of other Parties, especially by enabling them to collect all information of use to the national information centres in their activities relating to academic recognition and mobility.

SECTION XI

Final clauses

Article XI.1

1. This Convention shall be open for signature by:

- a) the member States of the Council of Europe,
- b) the member States of the UNESCO Europe Region,
- c) any other signatory, contracting State or party to the European Cultural Convention of the Council of Europe and/or to the UNESCO Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region, which have been invited to the Diplomatic Conference entrusted with the adoption of this Convention.

2. These States and the Holy See may express their consent to be bound by:

- a) signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
- b) signature, subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval; or
- c) accession.

3. Podpisy będą złożone u jednego z depozytariuszy. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia złożone będą u jednego z depozytariuszy.

Artykuł XI.2

Niniejsza Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie jednego miesiąca od momentu, w którym pięć państw, w tym co najmniej trzy państwa członkowskie Rady Europy i/lub UNESCO zadeklarują chęć związania się postanowieniami Konwencji. Dla każdego pozostałego państwa wejdzie ona w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie jednego miesiąca od momentu złożenia przez to państwo deklaracji o chęci związania się postanowieniami Konwencji.

Artykuł XI.3

1. Po wejściu w życie niniejszej Konwencji, państwa, które nie należą do żadnej kategorii określonej w artykule XI.1 mogą wystąpić z wnioskiem o zgodę na przystąpienie do Konwencji. Każdy wniosek w tej sprawie powinien być adresowany do jednego z depozytariuszy, który przekaże go Stronom przynajmniej na trzy miesiące przed spotkaniem Komitetu Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wykształcenia wyższego w Regionie Europy. Depozytariusz poinformuje o tym również Komitet Ministrów Rady Europy i Radę Wykonawczą UNESCO.

2. Decyzja o zaproszeniu państwa występującego o zgodę na przystąpienie do Konwencji podejmowana będzie większością 2/3 Stron.

3. Wspólnota Europejska może przystąpić do niniejszej Konwencji po jej wejściu w życie w następstwie wniosku swoich państw członkowskich, który będzie zaadresowany do jednego z depozytariuszy. W tym przypadku postanowienia artykułu XI.3.2 nie będą miały zastosowania.

4. W przypadku każdego państwa przystępującego do niniejszej Konwencji, jak również Wspólnoty Europejskiej, niniejsza Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie jednego miesiąca od złożenia dokumentów o przystąpieniu u jednego z depozytariuszy.

Artykuł XI.4

1. Strony Konwencji będące jednocześnie stronami jednej lub większej ilości następujących konwencji:

Europejskiej konwencji o równoważności dyplomów uprawniających do przyjęcia do szkół wyższych (1953, ETS Nr 15) wraz z Protokołem (1964, ETS Nr 49);

Europejskiej konwencji o równoważności okresów studiów uniwersyteckich (1956, ETS Nr 21);

Europejskiej konwencji o akademickim uznaniu kwalifikacji uniwersyteckich (1959, ETS Nr 32);

3. Signatures shall be made with one of the depositories. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with one of the depositories.

Article XI.2

This Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after five States, including at least three member States of the Council of Europe and/or the UNESCO Europe Region, have expressed their consent to be bound by the Convention. It shall enter into force for each other State on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the date of expression of its consent to be bound by the Convention.

Article XI.3

1. After the entry into force of this Convention, any State other than those falling into one of the categories listed under Article XI.1 may request accession to this Convention. Any request to this effect shall be addressed to one of the depositories, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region. The depository shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

2. The decision to invite a State which so requests to accede to this Convention shall be taken by a two-thirds majority of the Parties.

3. After the entry into force of this Convention the European Community may accede to it following a request by its member States, which shall be addressed to one of the depositories. In this case, Article XI.3.2 shall not apply.

4. In respect of any acceding States or the European Community, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of the period of one month after the deposit of the instrument of accession with one of the depositories.

Article XI.4

1. Parties to this Convention which are at the same time parties to one or more of the following Conventions:

European Convention on the Equivalence of Diplomas leading to Admission to Universities (1953, ETS No. 15), and its Protocol (1964, ETS No. 49);

European Convention on the Equivalence of Periods of University Study (1956, ETS No. 21);

European Convention on the Academic Recognition of University Qualifications (1959, ETS No. 32);

Międzynarodowej konwencji o uznaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia i stopni naukowych w państwach arabskich i europejskich graniczących z Morzem Śródziemnym (1976);

Konwencji o uznawaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia i stopni naukowych w państwach Regionu Europy (1979);

Europejskiej konwencji o ogólnej równoważności okresów studiów uniwersyteckich (1990, ETS Nr 138):

- a) będą stosować postanowienia niniejszej Konwencji w stosunkach wzajemnych;
- b) będą nadal stosować postanowienia wyżej wymienionych Konwencji, których są stronami, w stosunkach z innymi państwami stronami tych konwencji, niebędącymi stronami niniejszej Konwencji.

2. Strony niniejszej Konwencji zobowiązują się do wstrzymania się od stawania się stronami Konwencji wymienionych w ustępie 1, których jeszcze nie są stronami, z wyjątkiem Międzynarodowej konwencji o uznaniu studiów, dyplomów wyższego wykształcenia i stopni naukowych w państwach arabskich i europejskich graniczących z Morzem Śródziemnym.

Artykuł XI.5

1. Każde Państwo w momencie złożenia podpisu lub składania dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia może określić terytorium lub terytoria, w odniesieniu do których niniejsza Konwencja będzie miała zastosowanie.

2. Każde Państwo może w terminie późniejszym, na drodze deklaracji skierowanej do jednego z depozytariuszy, rozszerzyć zastosowanie Konwencji o terytorium określone w tej deklaracji. W stosunku do tego obszaru Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie jednego miesiąca od daty otrzymania takiej deklaracji przez depozytariusza.

3. Każda deklaracja, o której mowa w dwóch poprzednich ustępach, dotycząca terytorium określonego w takiej deklaracji, może być wycofana przez złożenie notyfikacji skierowanej do jednego z depozytariuszy. Wycofanie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie jednego miesiąca od daty otrzymania notyfikacji przez depozytariusza.

Artykuł XI.6

1. Każda Strona może w dowolnym czasie wypowiedzieć Konwencję poprzez złożenie notyfikacji u jednego z depozytariuszy.

2. Wypowiedzenie takie wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie dwunastu miesięcy od daty otrzymania notyfikacji przez depozytariusza. Jednakże wypowiedzenie nie wpłynie na decyzje o uznaniu, podjęte uprzednio na mocy postanowień niniejszej Konwencji.

International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean (1976);

Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees concerning Higher Education in the States belonging to the Europe Region (1979);

European Convention on the General Equivalence of Periods of University Study (1990, ETS No. 138),

- a) shall apply the provisions of the present Convention in their mutual relations;
- b) shall continue to apply the above mentioned Conventions to which they are a party in their relations with other States party to those Conventions but not to the present Convention.

2. The Parties to this Convention undertake to abstain from becoming a party to any of the Conventions mentioned in paragraph 1, to which they are not already a party, with the exception of the International Convention on the Recognition of Studies, Diplomas and Degrees in Higher Education in the Arab and European States bordering on the Mediterranean.

Article XI.5

1. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any State may, at any later date, by a declaration addressed to one of the depositaries, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such declaration by the depositary.

3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to one of the depositaries. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of one month after the date of receipt of such notification by the depositary.

Article XI.6

1. Any Party may, at any time, denounce this Convention by means of a notification addressed to one of the depositaries.

2. Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of twelve months after the date of receipt of the notification by the depositary. However, such denunciation shall not affect recognition decisions taken previously under the provisions of this Convention.

3. Wygaśnięcie niniejszej Konwencji lub zawieszenie jej stosowania w wyniku pogwałcenia przez jedną ze Stron istotnych postanowień służących realizacji przedmiotu lub celu Konwencji nastąpi zgodnie z prawem międzynarodowym.

Artykuł XI.7

1. Każde państwo, Stolica Apostolska oraz Wspólnota Europejska może, w czasie składania podpisu lub dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, oświadczyć, że zastrzega sobie prawo do niestosowania, w całości lub w części, postanowień następujących artykułów niniejszej Konwencji:

artykułu IV.8,

artykułu V.3,

artykułu VI.3,

artykułu VIII.2,

artykułu IX.3.

Żadne inne zastrzeżenia nie są możliwe.

2. Każda Strona, która zrobiła zastrzeżenie na mocy poprzedniego ustępu, może je w całości lub częściowo wycofać poprzez notyfikację skierowaną do jednego z depozytariuszy. Wycofanie wejdzie w życie w dniu otrzymania notyfikacji przez depozytariusza.

3. Strona, która zrobiła zastrzeżenie odnośnie do postanowienia niniejszej Konwencji, nie może żądać stosowania tego postanowienia przez inną Stronę; jednakże, jeśli jej zastrzeżenie jest częściowe lub warunkowe, może żądać stosowania tego postanowienia w stopniu, w którym sama go akceptuje.

Artykuł XI.8

1. Projekty poprawek do niniejszej Konwencji mogą być przyjęte przez Komitet ds. Konwencji o uznaniu kwalifikacji związanych z uzyskaniem wyższego wykształcenia w Regionie Europejskim większością 2/3 Stron. Każda poprawka przyjęta w ten sposób będzie włączona do Protokołu do niniejszej Konwencji. Protokół określi sposób wprowadzenia jej w życie, który w każdym przypadku wymagać będzie zgody Stron, które będą nią związane.

2. Żadna poprawka nie może zostać wprowadzona do rozdziału III niniejszej Konwencji zgodnie z procedurą określoną w ustępie 1 powyżej.

3. Każda propozycja poprawki zgłoszona będzie jednemu z depozytariuszy, który przekaże ją Stronom przynajmniej na trzy miesiące przed spotkaniem Komitetu. Depozytariusz poinformuje o tym również Komitet Ministrów Rady Europy i Radę Wykonawczą UNESCO.

3. Termination or suspension of the operation of this Convention as a consequence of a violation by a Party of a provision essential to the accomplishment of the object or purpose of this Convention shall be addressed in accordance with international law.

Article XI.7

1. Any State, the Holy See or the European Community may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval or accession, declare that it reserves the right not to apply, in whole or in part, one or more of the following Articles of this Convention:

Article IV.8,

Article V.3,

Article VI.3,

Article VIII.2,

Article IX.3.

No other reservation may be made.

2. Any Party which has made a reservation under the preceding paragraph may wholly or partly withdraw it by means of a notification addressed to one of the depositories. The withdrawal shall take effect on the date of receipt of such notification by the depository.

3. A Party which has made a reservation in respect of a provision of this Convention may not claim the application of that provision by any other Party; it may, however, if its reservation is partial or conditional, claim the application of that provision in so far as it has itself accepted it.

Article XI.8

1. Draft amendments to this Convention may be adopted by the Committee of the Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region by a two-thirds majority of the Parties. Any draft amendment so adopted shall be incorporated into a Protocol to this Convention. The Protocol shall specify the modalities for its entry into force which, in any event, shall require the expression of consent by the Parties to be bound by it.

2. No amendment may be made to Section III of this Convention under the procedure of paragraph 1 above.

3. Any proposal for amendments shall be communicated to one of the depositories, who shall transmit it to the Parties at least three months before the meeting of the Committee. The depository shall also inform the Committee of Ministers of the Council of Europe and the Executive Board of UNESCO.

Artykuł XI.9

Article XI.9

1. Sekretarz Generalny Rady Europy oraz Dyrektor Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury będą depozytariuszami niniejszej Konwencji.

2. Depozytariusz, u którego złożony zostanie akt, notyfikacja lub powiadomienie, poinformuje Strony niniejszej Konwencji, jak również inne państwa członkowskie Rady Europy i/lub Regionu Europy UNESCO, o:

- a) każdym podpisie;
- b) zdeponowaniu dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia;
- c) każdej dacie wejścia w życie niniejszej Konwencji zgodnie z postanowieniami artykułów XI.2 i XI.3.4;
- d) każdym zastrzeżeniu dokonany zgodnie z postanowieniami artykułu XI.7 oraz jego wycofaniu na mocy artykułu XI.7;
- e) każdym wypowiedzeniu niniejszej Konwencji na mocy artykułu XI.6;
- f) każdej deklaracji dokonanej zgodnie z postanowieniami artykułu II.1 lub artykułu II.2;
- g) każdej deklaracji dokonanej zgodnie z postanowieniami artykułu IV.5;
- h) każdym wniosku o przystąpienie zgodnym z postanowieniami artykułu XI.3;
- i) każdej propozycji zgłoszonej zgodnie z postanowieniami artykułu XI.8;
- j) każdym innym akcie, notyfikacji lub powiadomieniu mającym związek z niniejszą Konwencją.

3. Depozytariusz, który otrzyma powiadomienie lub dokona notyfikacji zgodnie z postanowieniami niniejszej Konwencji, natychmiast poinformuje o tym drugiego depozytariusza.

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie upoważnieni podpisali niniejszą Konwencję.

SPORZĄDZONO w Lizbonie w dniu 11 kwietnia 1997 r. w językach angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim, przy czym cztery teksty mają jednakową moc, w dwóch egzemplarzach, z których jeden zostanie złożony w archiwach Rady Europy, a drugi w archiwach Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Oświaty, Nauki i Kultury. Uwierzytelnione odpisy zostaną wysłane do wszystkich państw wymienionych w artykule XI.1, Stolicy Apostolskiej i Wspólnoty Europejskiej, jak również do Sekretariatu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

1. The Secretary General of the Council of Europe and the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization shall be the depositories of this Convention.

2. The depository with whom an act, notification or communication has been deposited shall notify the Parties to this Convention, as well as the other member States of the Council of Europe and/or of the UNESCO Europe Region of:

- a) any signature;
- b) the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval, or accession;
- c) any date of entry into force of this Convention in accordance with the provisions of Articles XI.2 and XI.3.4;
- d) any reservation made in pursuance of the provisions of Article XI.7 and the withdrawal of any reservations made in pursuance of the provisions of Article XI.7;
- e) any denunciation of this Convention in pursuance of Article XI.6;
- f) any declarations made in accordance with the provisions of Article II.1, or of Article II.2;
- g) any declarations made in accordance with the provisions of Article IV.5;
- h) any request for accession made in accordance with the provisions of Article XI.3;
- i) any proposal made in accordance with the provisions of Article XI.8;
- j) any other act, notification or communication relating to this Convention.

3. The depository receiving a communication or making a notification in pursuance of the provisions of this Convention shall immediately inform the other depository thereof.

IN WITNESS thereof the undersigned representatives, being duly authorized, have signed this Convention.

DONE at Lisbon on 11 April 1997, in the English, French, Russian and Spanish languages, the four texts being equally authoritative, in two copies, one of which shall be deposited in the archives of the Council of Europe and the other in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. A certified copy shall be sent to all the States referred to in Article XI.1, to the Holy See and to the European Community and to the Secretariat of the United Nations.

Po zapoznaniu się z powyższą Konwencją, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 17 grudnia 2003 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*

L.S.

Prezes Rady Ministrów: *L. Miller*